

مروری بر اقتصاد جهانی در هفته‌ای که گذشت (از تاریخ 24 مهر تا 1 آبان 1403)

اقتصاد جهانی همچنان با چالش‌ها و فرصت‌هایی در مناطق مختلف مواجه است که تحت تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی، فشارهای تورمی، پیشرفت‌های تکنولوژیکی و تغییرات در پویایی‌های تجاری قرار دارد. از آمریکا تا آسیا و از اروپا تا آفریقا، تحولات اقتصادی هفته گذشته روندهای مهمی مانند افزایش تورم در ایالات متحده، مشکلات صنعتی در اروپا و گسترش توافق‌نامه‌های تجاری در آسیا را نشان می‌دهد. بازارهای نوظهور، به‌ویژه در آفریقا، به دنبال راه‌حل‌های دیجیتال برای رفع شکاف‌های اقتصادی هستند.

آمریکای شمالی

در ایالات متحده، نگرانی‌ها درباره تورم همچنان غالب است. پیش‌بینی می‌شود که بانک مرکزی ایالات متحده نرخ بهره را بالا نگه دارد، زیرا تورم در شهریور 1403 به ۴.۱ درصد افزایش یافته است که بالاتر از پیش‌بینی‌های قبلی (۳.۸ درصدی) بود. این تورم مداوم تأثیر قابل توجهی بر هزینه‌های مصرف‌کننده و خرده‌فروشی داشته است. بازار کار ایالات متحده تا حدی ثبات نشان داده است، به طوری که نرخ بیکاری در سطح ۳.۸ درصد ثابت باقی مانده، هرچند نگرانی‌هایی درباره پایداری این روند با توجه به افزایش دستمزدها و اعتصاب‌های مداوم در بخش‌های بزرگ مانند خودروسازی و بهداشت وجود دارد.

در کانادا، رشد اقتصادی قوی‌تر از حد انتظار بود که ناشی از افزایش صادرات و تقاضا برای منابع طبیعی آن، به ویژه در بخش انرژی، بوده است. ارزش دلار کانادا اندکی افزایش یافت و اعتماد به تولید نفت و گاز این کشور را منعکس کرد. پیش‌بینی می‌شود که اقتصاد کانادا در سال 1403 با رشد ۱.۴ درصدی از پیش‌بینی‌های قبلی ۱.۱ درصد پیشی بگیرد.

اروپا

اتحادیه اروپا همچنان با مشکلات صنعتی، به ویژه در آلمان دست و پنجه نرم می‌کند؛ جایی که تولید صنعتی نسبت به سال گذشته ۲.۶ درصد کاهش یافته است. با اینکه اقتصاد آلمان به عنوان موتور اقتصادی اتحادیه اروپا شناخته می‌شود، پیش‌بینی می‌شود در سال 1403 به دلیل هزینه‌های بالای انرژی و اختلالات در زنجیره تأمین، ۰.۳ درصد کاهش یابد. علاوه بر این، نرخ تورم آلمان به ۵.۶ درصد افزایش یافته که عمدتاً ناشی از افزایش قیمت انرژی است.

در مقابل، فرانسه و اسپانیا نشانه‌هایی از بهبود اقتصادی متوسط را نشان می‌دهند و پیش‌بینی می‌شود که اقتصاد فرانسه در سال 1403 با رشد ۰.۷ درصدی مواجه شود. با این حال، تورم در سراسر قاره همچنان مشکل‌ساز است و نرخ تورم منطقه یورو در میزان ۴.۹ درصد ثابت مانده است. بانک مرکزی اروپا (ECB) تحت فشار است تا سیاست‌های پولی انقباضی خود را حفظ کند و احتمالاً نرخ بهره را حتی بیشتر در سال 1405 افزایش دهد.

بریتانیا نیز با چالش‌های خود مواجه است، به ویژه با افزایش شدید قیمت مواد غذایی که در سال گذشته ۸.۹ درصد رشد کرده است. پیش‌بینی می‌شود که رشد تولید ناخالص داخلی بریتانیا در سال 1403 تنها ۰.۶ درصد باشد و تورم در سطح ۶.۲ درصد باقی بماند. بانک مرکزی انگلیس همچنان در تلاش است تا بین کنترل تورم و اجتناب از رکود اقتصادی تعادل برقرار کند.

آسیا

آسیا چشم‌انداز متنوع‌تری را ارائه می‌دهد، به طوری که اقتصادهایی مانند چین و هند علی‌رغم چالش‌های خارجی، پایداری نشان می‌دهند. تولید ناخالص داخلی چین در سال 1403 با ۴.۵ درصد رشد کرد که ناشی از افزایش مصرف داخلی و پروژه‌های زیرساختی تحت حمایت دولت است. با این حال، بازار املاک چین همچنان نگران‌کننده است و چندین انبوه‌ساز بزرگ از جمله "کانتری گاردن" در آستانه ورشکستگی قرار دارند.

اقتصاد هند همچنان یکی از درخشان‌ترین نقاط اقتصادی در جهان است و پیش‌بینی می‌شود در سال 1403 با رشد ۶.۱ درصدی مواجه شود که ناشی از بخش‌های تولیدی و خدماتی قوی است. تورم در هند، در سطح ۵.۴ درصدی قابل مدیریت است، اما ممکن است در صورت ادامه افزایش قیمت نفت، افزایش یابد. همچنین دولت هند یک توافق‌نامه تجاری جدید با ژاپن امضا کرده که هدف آن تقویت همکاری‌های فناورانه و نوآوری بین دو کشور است.

اقتصاد ژاپن نیز با ۱.۲ درصد رشد مواجه شد و تورم در سطح ۳.۲ درصد قرار گرفت. بانک ژاپن به تدریج سیاست‌های طولانی‌مدت تسهیل پولی خود را برای مقابله با تورم کنار می‌گذارد.

خاورمیانه

اقتصاد خاورمیانه عمدتاً تحت تأثیر نوسانات قیمت نفت جهانی قرار دارد. قیمت نفت خام برنت در حدود ۹۳ دلار در هر بشکه ثابت ماند که باعث حفظ چشم‌انداز اقتصادی کشورهای صادرکننده نفت مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی شد. پیش‌بینی می‌شود که اقتصاد عربستان سعودی با رشد ۲.۷ درصدی در سال 1403 مواجه شود که ناشی از برنامه "چشم‌انداز 2030 میلادی" و سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های غیردولتی مانند گردشگری و فناوری است.

ایران با وجود تحریم‌های مداوم، همچنان در بخش‌های غیردولتی مانند تولید و کشاورزی پایداری نشان می‌دهد. با این حال، تورم همچنان با ۴۵ درصد، یکی از بالاترین‌ها در منطقه است. روابط تجاری ایران با کشورهای همسایه، به ویژه عراق و چین، نقشی حیاتی در تثبیت بخش‌هایی از اقتصاد آن دارد. همچنین شایسته‌سازی‌های ژئوپلیتیکی خاورمیانه بر افزایش انتظارات تورمی اقتصاد ایران تأثیر مثبت گذاشته و سبب شده است قیمت سکه و ارز افزایش پیدا کند.

در امارات متحده عربی، املاک و گردشگری به عنوان عوامل اصلی رشد عمل می‌کنند و پیش‌بینی می‌شود که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال 1403 به میزان ۳.۵ درصد افزایش یابد.

آفریقا

در آفریقا، نوآوری‌های دیجیتالی و مالی به عنوان راه‌حلی بالقوه برای چالش‌های اقتصادی در نظر گرفته می‌شوند. نیجریه، بزرگ‌ترین اقتصاد آفریقا، در سال 1402 رشد ۲.۹

درصدی تولید ناخالص داخلی را تجربه کرد که ناشی از تقویت بخش های مخابراتی و خدمات مالی بود. با این حال، تورم همچنان در سطح بالای ۲۰.۸ درصدی قرار دارد که بخشی از آن به دلیل افزایش قیمت های جهانی مواد غذایی و انرژی است. با وجود بی ثباتی ناشی از تورم انتظار می رود که اقتصاد این کشور در سال 1403 به میزان ۰.۴ درصد رشد کند. کمبود برق و نرخ بیکاری بالا (۳۳ درصد) همچنان مانع مهمی در افزایش رشد اقتصادی هستند. با این حال، توسعه های امیدوارکننده ای در زمینه سرمایه گذاری های انرژی تجدیدپذیر وجود دارد که می تواند راه حل های بلندمدت برای بحران انرژی این کشور ارائه دهد. در شرق آفریقا، کنیا با رشد ۴.۳ درصدی مواجه است که ناشی از تقویت بخش های کشاورزی و خدمات مالی است. تورم در سطح ۸.۷ درصد قرار دارد و دولت کنیا در حال اجرای سیاست هایی برای تثبیت قیمت مواد غذایی است که در سال 1402 افزایش شدیدی را تجربه کرده اند.

آمریکای لاتین

در آمریکای لاتین، بهبود اقتصادی، شرایط متفاوتی را تجربه کرده است. پیش بینی می شود کشور برزیل به عنوان بزرگ ترین اقتصاد منطقه، در سال 1403 با رشد اقتصادی ۲.۱ درصدی مواجه شود. با این حال، تورم به ۷.۳ درصد افزایش یافته که ناشی از افزایش قیمت غذا و سوخت است. بانک مرکزی برزیل با افزایش نرخ بهره به ۱۲.۵ درصد به این روند عکس العمل نشان داد که این امر باعث کاهش سرمایه گذاری شده، اما برای کنترل تورم بسیار ضروری بود. مکزیک رشد اقتصادی قوی تر از حد انتظار را تجربه کرده است و تولید ناخالص داخلی در سال 1403 به میزان ۲.۸ درصد افزایش یافت که عمدتاً به روابط نزدیک این کشور با اقتصاد ایالات متحده مربوط می شود. تورم در مکزیک در سطح ۵.۶ درصد قرار دارد و دولت در حال پیشبرد اصلاحاتی برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی است. آرژانتین همچنان در بحران است و با تورم سرسام آور ۱۲۵ درصدی دست و پنجه نرم می کند. دولت این کشور همچنان با چالش های بزرگ در مدیریت بحران بدهی و ناآرامی های اجتماعی ناشی از افزایش قیمت ها و کاهش قدرت خرید مواجه است. اقتصاد جهانی در هفته گذشته شاهد تحولات مهمی در سراسر قاره ها بود. از فشارهای تورمی در ایالات متحده و اروپا گرفته تا رشد قابل توجه اقتصادی در آسیا و چالش های ساختاری در آفریقا و آمریکای لاتین، همه این ها نشان دهنده پایداری پیچیده ای است که بر اقتصاد جهانی تأثیر می گذارند. با وجود برخی نقاط روشن، مانند بهبود شرایط اقتصادی در برخی از کشورهای آسیایی و رشد بخش های فناوری در آفریقا، مشکلات ساختاری در بسیاری از مناطق از جمله بحران های صنعتی در اروپا و نرخ بالای تورم در آمریکای لاتین و خاورمیانه همچنان باقی است.

تهیه شده در مرکز ستاب تبریز (TAC)